

Biblioteka Uniwersytetu Rzeszowskiego

Biblioteka Uniwersytetu Rzeszowskiego

Biblioteka Uniwersytetu Rzeszowskiego jest największą księżnicą humanistyczną w regionie Polski południowo-wschodniej o uniwersalnym charakterze zbiorów.

Jej początki sięgają lat sześćdziesiątych, gdy zapadła decyzja utworzenia w Rzeszowie uczelni humanistyczno-pedagogicznej. W lutym 1962 r. Prezydium WRN przeznaczyło kwotę 300 tysięcy zł na zakup książek dla biblioteki Terenowego Studium Krakowskiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej, które zaczęło funkcjonować od października 1963 roku. Sprawę zakupu książek dla tworzącej się biblioteki uczelnianej powierzono ówczesnemu dyrektorowi Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Rzeszowie - mgr Franciszkowi Świdrowi. Już w październiku 1963 roku wraz z rozpoczęciem pierwszego roku akademickiego Terenowe Studium Krakowskiej WSP dysponowało niewielkim księgozbiorem - będącym załącznikiem biblioteki, który uroczystie przekazało Kuratorium Okręgu Szkolnego władzom Uczelni 11 listopada 1963 r.

Zaczął się wtedy okres intensywnej pracy organizacyjnej związanej z gromadzeniem, opracowywaniem i uzupełnianiem zbiorów pochodzących z zakupu oraz z licznych darów od instytucji, organizacji społecznych, towarzystw naukowych oraz osób prywatnych.

Drugi okres działalności Biblioteki rozpoczął się w 1965 roku, gdy Rozporządzeniem Rady Ministrów z 30 sierpnia 1965 r. w miejsce Terenowego Studium powstała samodzielna Wyższa Szkoła Pedagogiczna. Powołano również bibliotekę uczelnianą, złożoną z dwu jednostek: Oddziału Gromadzenia i Uzupełniania Zbiorów oraz Udostępniania Zbiorów. Dyrektorem został mgr Mieczysław Motyka, który tę funkcję pełnił do 1981 roku. Zbiory w tym czasie liczyły już 50 tys. jednostek, w tym 14 460 z zakupu i 24 806 z darów i depozytów. Bardzo cenne i ważne było przekazanie przez Bibliotekę Pedagogiczną Biblioteki Nauczycielskiej liczącej 22 tysiące woluminów, zawierającej wiele starych druków, kompletów czasopism społeczno-kulturalnych z końca XIX wieku i okresu dwudziestolecia międzywojennego, jak również "Sprawozdań dyrekcji gimnazjów galicyjskich". Otrzymano też dary od bibliotek uniwersyteckich w Warszawie, Krakowie, Łodzi, Wrocławiu, Biblioteki Narodowej w Warszawie, Biblioteki WSP w Krakowie.

Również Uczelnia przeznaczała wiele pieniędzy na zakup książek, w wyniku czego w latach 1966-1975 liczba nabytków wynosiła 12-14 tysięcy jednostek rocznie. Tradycją już stało się penetrowanie antykwariatów w Krakowie, Warszawie, Bydgoszczy i Katowicach, jak również udział w aukcjach antykwarycznych. Kupowano również prywatne biblioteki, np. matematyczną prof. Zdzisława Siedmiogroja, pedagogiczno-psychologiczną prof. Józefa Kwiatka, historyczną - prof. Ignacego Zarębskiego, germanistyczną - prof. Z. Kubikowskiego - lektora języka niemieckiego Uniwersytetu Wrocławskiego i wiele innych. Najważniejszy zakup, jakiego dokonano w 1969 r., to 10-tysięczny księgozbiór polonistyczny po profesorze Uniwersytetu Jagiellońskiego - Stanisławie Pigioniu. Zbiory narastały i w 1975 roku liczyły już 197 649 jednostek, w tym 170 726 druków zwartych, 13 282 tomów czasopism i 13 641 jednostek zbiorów specjalnych.

Kolejny okres dziejów Biblioteki Głównej WSP rozpoczął się w połowie 1975 roku związany z przeprowadzką z ul. Kamińskiego do nowych pomieszczeń w budynku przy ul. Rejtana, w którym na cele biblioteczne przekazano znaczną część parteru. Budynek ten - wybudowany dla kierunku wychowania technicznego, który uległ likwidacji, był nieprzystosowany do celów bibliotecznych, wymagał wieloletnich przebudowań i adaptacji pomieszczeń, zwłaszcza magazynów. W latach 1982-1984, gdy uzyskano pomieszczenia po Instytucie Maszyn Precyzyjnych, znacznie zwiększyła się powierzchnia użytkowa i magazynowa oraz powstały pracownie biblioteczne. Wówczas utworzono oddział informacji naukowej, dział zbiorów specjalnych, "Pigionianum" - pracownię polonistyczną złożoną z księgozbioru po prof. S. Pigioniu oraz sekretariat. W tym okresie zróżnicowała się działalność biblioteczna i obok dotychczasowej funkcji usługowej doszły nowe: działalność informacyjna, dydaktyczna i naukowo-badawcza. Wprowadzono obowiązkowe zajęcia z przysposobienia bibliotecznego oraz z "podstaw informacji naukowej" dla studentów I roku, które były realizowane do 1994 roku.

Z dniem 1 września 2001 r. rozpoczął działalność Uniwersytet Rzeszowski utworzony na bazie trzech Uczelni: Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie, rzeszowskiej Filii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie oraz Wydziału Ekonomii w Rzeszowie Akademii Rolniczej im. Hugona Kołłątaja w Krakowie. Oznaczało to również połączenie bibliotek wspomnianych szkół wyższych. Efektem tego jest powstanie Biblioteki Uniwersytetu Rzeszowskiego na bazie dotychczasowej BG WSP oraz Bibliotek Wydziałowych na jakie przekształcone zostały dotychczasowe biblioteki dwóch pozostałych Uczelni, które weszły w skład UR.

Rok 2004 wyznacza kolejny ważny etap w życiu Biblioteki Uniwersyteckiej. Od tego roku bowiem Biblioteka ma swoją siedzibę w nowym,

wybudowanym specjalnie na jej potrzeby budynku przy ul. Cegielnianej 12 w Rzeszowie. Długi, 9-letni okres oczekiwania na nowy obiekt zakończył się 20 stycznia 2004 r., kiedy to pierwsze woluminy trafiły na półki w nowej Bibliotece. Nowa siedziba Biblioteki jest okazałym budynkiem przystosowanym dla niepełnosprawnych o powierzchni użytkowej ponad 14 tys. m kw., przewidzianym na przechowywanie nawet 3 mln woluminów. Autorem projektu jest architekt rzeszowski dr inż. arch. Stanisław Majka.

Sprawną przeprowadzkę księgozbioru, instalację systemu ochrony zbiorów i rejestracji użytkowników, montaż systemu transportu książek Teleafit, wyposażenie wnętrza w piękne meble i kwiaty oraz koordynację działań w najtrudniejszym etapie przenosin ze starego budynku do nowego zawdzięczać należy dyrekcji Biblioteki: dyr. Ewie Bieniasz i ówczesnemu z-cy dyr. Krzysztofowi Ciskowi oraz pracownikom Biblioteki, którzy aktywnie włączyli się do wszelkich działań.

Nowa Biblioteka UR zaprasza użytkowników na dwa piętra. Na parterze znajduje się Wypożyczalnia, Czytelnia I Matematyczno-Przyrodnicza, Pracownia Polonistyczna "Pigonianum" oraz Czytelnia Prasy Bieżącej. W holu głównym znajdują się katalogi kartkowe i komputerowe oraz punkt wydawania kart biblioteczných, gdzie można również wykupić impulsy do samoobsługowych kserografów znajdujących się w każdej czytelni. Na parterze znajduje się również szatnia oraz bufet z napojami i ciepłymi posiłkami. Na piętrze ulokowana jest Czytelnia Czasopism Naukowych, Czytelnia II Humanistyczna, Pracownia Zbiorów Specjalnych oraz Informacja Naukowa.

Biblioteka Uniwersytetu Rzeszowskiego
ul. Cegielniana 12
35-959 Rzeszów
<http://bur.univ.rzeszow.pl>

*(Na podstawie inf. ze strony internetowej
Biblioteki Uniwersytetu Rzeszowskiego)*